

ArcelorMittal

Антикорупційна програма

ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»

Короткий опис

Антикорупційна програма ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (далі - Антикорупційна програма) розроблена на виконання вимог Закону України «Про публічні закупівлі» на основі політик, процедур і стандартів діючої у ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (далі - Товариство) Комплаєнс Програми АрселорМіттал, а також з урахуванням вимог застосовного національного антикорупційного законодавства, включно, але не обмежуючись Закону України «Про запобігання корупції».

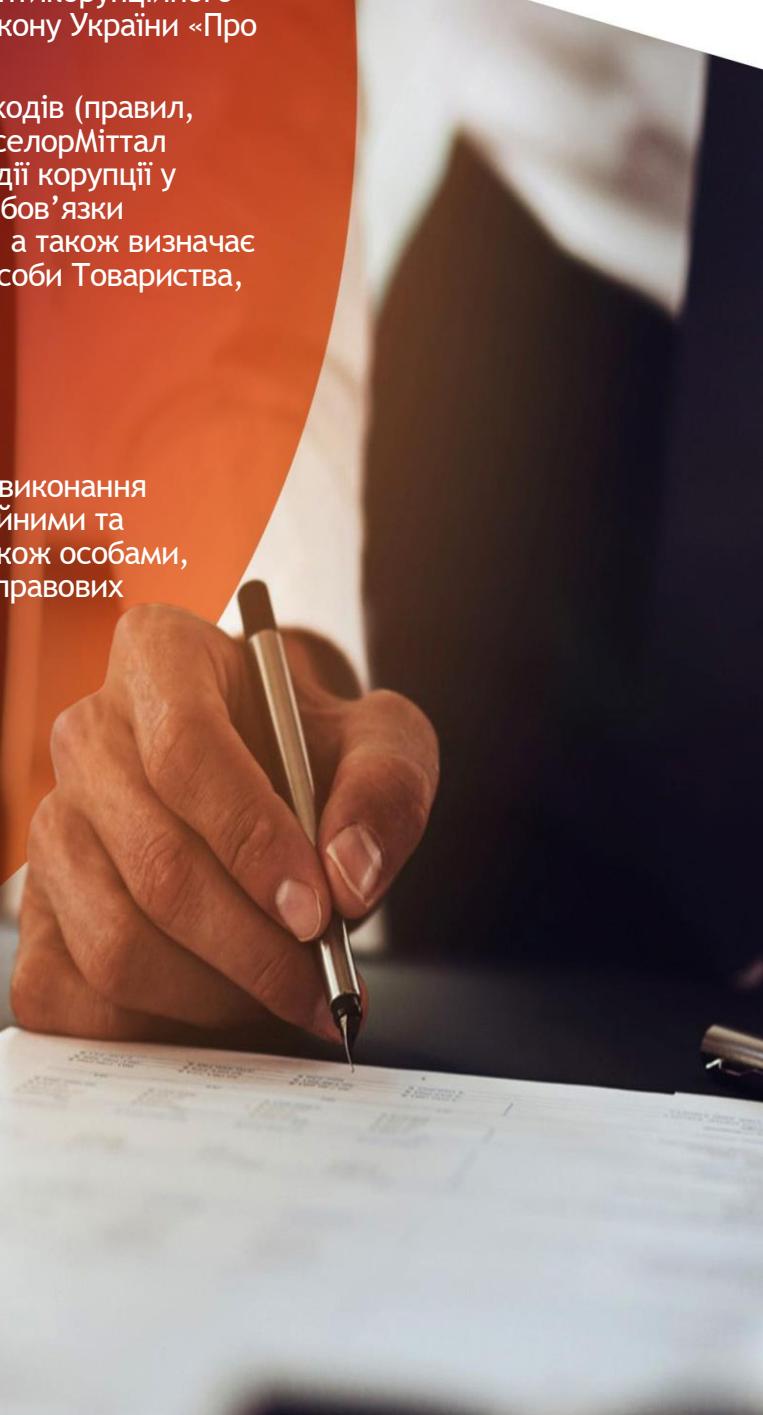
Ця Антикорупційна програма описує комплекс заходів (правил, стандартів і процедур) запроваджених у ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» для запобігання, виявлення та протидії корупції у діяльності Товариства, пов'язані з цим права та обов'язки працівників і засновників (учасників) Товариства, а також визначає права і обов'язки Уповноваженого як посадової особи Товариства, відповідальної за запобігання корупції.

Сфера застосування

Ця Антикорупційна програма є обов'язковою для виконання засновниками (учасниками), працівниками (постійними та тимчасовими) і представниками Товариства, а також особами, які виконують певну роботу на підставі цивільно-правових договорів, укладених з Товариством.

Дія цієї Антикорупційної програми також поширюється на всіх суб'єктів господарювання (дочірні підприємства, відокремлені підрозділи, філії, представництва) над якими Товариство здійснює контроль.

Ця Антикорупційна програма застосовується у всіх сферах діяльності Товариства, у тому числі у відносинах з діловими партнерами, органами державної влади та органами місцевого самоврядування, іншими юридичними та фізичними особами.

1. Мета

Ця Антикорупційна програма розроблена на виконання вимог Закону України «Про публічні закупівлі» з метою:

- (1) висловлення принципової позиції ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» щодо:
  - нульової толерантності корупції у будь-яких її формах та проявах;
  - засудження корупції як незаконного та неетичного способу ведення бізнесу;
  - дотримання Товариством вимог всіх застосовних антикорупційних законів і міжнародних конвенцій, скрізь де здійснюється його діяльність, як це зазначено у Кодексі ділової поведінки АрселорМіттал.
- (2) висвітлення запроваджених у Товаристві норм професійної етики та заходів (правил, стандартів і процедур) щодо запобігання, виявлення та протидії корупції в діяльності Товариства;
- (3) визначення прав і обов'язків працівників та засновників (учасників) Товариства у зв'язку із запобіганням і протидією корупції у діяльності Товариства;
- (4) визначення прав і обов'язків Уповноваженого як посадової особи, відповіальної за запобігання корупції, та підпорядкованих йому працівників (у разі їх наявності);
- (5) встановлення порядку оцінювання корупційних ризиків у діяльності Товариства, здійснення належного нагляду, контролю та моніторингу за дотриманням цієї Антикорупційної програми у діяльності Товариства, оцінки результатів здійснення передбачених нею заходів, а також порядку регулярного звітування Уповноваженого перед засновниками (учасниками) Товариства.

2. Сфера застосування

Ця Антикорупційна програма є обов'язковою для виконання засновниками (учасниками), працівниками (постійними та тимчасовими) і представниками Товариства, а також особами, які виконують певну роботу на підставі цивільно-правових договорів, укладених з Товариством (разом згадуються як «засновники (учасники) і працівники Товариства» далі за текстом).

Дія цієї Антикорупційної програми також поширюється на всіх суб'єктів господарювання

(дочірні підприємства, відокремлені підрозділи, філії, представництва) над якими Товариство здійснює контроль.

Ця Антикорупційна програма застосовується у всіх сферах діяльності Товариства, у тому числі у відносинах з діловими партнерами, органами державної влади та органами місцевого самоврядування, іншими юридичними та фізичними особами.

3. Визначення термінів

Терміни в цій програмі вживаються у значеннях, наведених у Положенні по боротьбі з корупцією АрселорМіттал та/або Закону України «Про запобігання корупції».

4. Відповідальне лідерство, ділова репутація та доброчесність

ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» є підприємством Групи АрселорМіттал (далі - АрселорМіттал або Компанія), однієї з провідних світових металургійних та гірничодобувних компаній. Робота у АрселорМіттал супроводжується великою відповідальністю, яка покладається на всіх і кожного працівника Компанії. АрселорМіттал дотримується найвищих стандартів корпоративної відповідальності. Застосування цих стандартів не тільки захищає репутацію нашої Компанії на міжнародному рівні, але й надає сенс нашій роботі. Це означає, що незалежно від економічного чи фінансового становища, в якому ми працюємо, всі наші рішення та повсякденна діяльність повинні ґрунтуватися на найвищих етичних та правових стандартах. Публічний імідж і довгострокова прибутковість нашої компанії значною мірою визначаються нашими діями і поведінкою кожного, хто працює в АрселорМіттал.

АрселорМіттал має репутацію чесної та принципової Компанії у своїх управлінських практиках і ділових операціях, яку вона прагне підтримувати. Тому для Групи АрселорМіттал життєво важливо боротися з корупцією та запобігати їй у всіх її формах. Політика компанії АрселорМіттал та її дочірніх і афілійованих компаній полягає в тому, щоб дотримуватися всіх чинних антикорупційних законів і міжнародних конвенцій скрізь, де вона веде бізнес, як зазначено в Кодексі ділової поведінки.

Компанія АрселорМіттал та її співробітники в усьому світі повинні дотримуватися всіх місцевих, державних, федеральних, національних, міжнародних та іноземних

законів і нормативно-правових актів, які застосовуються до бізнесу компанії. Ми завжди прагнемо вчиняти правильно і діяти відповідно до нашої високої культури комплаенсу. Якщо ми не впевнені, чи застосовується певна норма закону, ми повинні проконсультуватися з нашим керівником або юридичним відділом та/або відділом комплаенсу, адже незнання закону, як правило, не вважається виправданням.

Процвітання компанії ґрунтуються на задоволенні потреб клієнтів. АрселорМіттал очікує, що ми збережемо якість наших відносин з клієнтами, підтримуючи ділові стосунки, які ґрунтуються на чесності, справедливості та взаємоповазі.

5. Норми професійної етики

Ми ведемо наш бізнес відповідно до всіх застосовних законів і нормативно-правових актів, керуючись 10 золотими принципами, закріпленими у нашему Кодексі ділової поведінки:

1. Ми уникаємо будь-яких ситуацій, коли наші інтереси конфліктують або можуть потенційно конфліктувати з нашими зобов'язаннями та інтересами Компанії.
2. Ми дотримуємося правил боротьби з хабарництвом та корупцією.
3. Ми долучаємося до боротьби з фінансовими злочинами, дотримуючись правил протидії відмиванню грошей та фінансуванню тероризму, а також правил економічних санкцій та ембарго.
4. Ми сприяємо створенню здорового та безпечного робочого середовища, вільного від будь-яких форм утисків чи дискримінації, в якому до кожної людини ставляться справедливо та з гідністю. Ми не приймаємо жодних компромісів у цій сфері.
5. Ми дотримуємося чинного законодавства про охорону навколошнього середовища та зводимо до мінімуму вплив компаній на навколошнє середовище, де б ми не працювали.
6. Ми ставимося до всіх наших ділових партнерів з чесністю, справедливістю та взаємною повагою.
7. Ми ставимося до конфіденційної та персональної інформації та даних законно та відповідально.
8. Ми захищаємо активи і конфіденційну інформацію АрселорМіттал і використовуємо їх тільки в рамках бізнесу Компанії.

9. Ми дотримуємося вимог чинного законодавства про конкуренцію та положень антимонопольного законодавства у ділових відносинах.

10. Ми не використовуємо інсайдерську інформацію для проведення операцій з акціями та іншими цінними паперами Компанії.

Щоб дізнатися більше про норми професійної етики АрселорМіттал, будь ласка, зверніться до нашого Кодексу ділової поведінки.

6. Заходи контролю, прийняті для зменшення та управління ризиками хабарництва та корупції

На виконання вимог Комплаенс Програми АрселорМіттал, яка серед іншого містить Положення по боротьбі з корупцією та інші внутрішні документи Компанії, які регулюють питання проведення належної перевірки третіх осіб, декларування та врегулювання конфлікту інтересів, надання/отримання працівниками компанії подарунків, розваг та знаків гостинності, взаємодії з державними службовцями, надання благодійної та спонсорської допомоги, повідомлення керівництва про порушення та порядок розгляду скарг, у ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» запроваджено наступні заходи контролю для зменшення та управління ризиками хабарництва та корупції у діяльності Товариства:

6.1. Взаємодія з третіми сторонами

Товариство проводить належну перевірку своїх ділових партнерів і будь-якої іншої третьої сторони з метою оцінки корупційних ризиків до початку співпраці з ними.

Забороняється (i) здійснювати будь-які корупційні платежі через посередників та (ii) здійснювати платіж третьій стороні, знаючи, що весь платіж або його частина буде прямо чи опосередковано передана державному службовцю. Термін «знаючи» включає в себе свідоме ігнорування та умисне незнання.

До договорів з контрагентами високого та середнього рівня ризику додаються антикорупційні застереження у відповідній редакції.

Працівники Товариства керуються порадами щодо запобігання корупції в процесі закупівель та під час пошуку постачальників (див. Додаток I Положення по боротьбі з корупцією), а також порадами щодо виявлення та запобігання хабарництву у сфері збуту (див. Додаток II Положення по боротьбі з корупцією).

6.2. Взаємодія з державними службовцями

Залежно від типу взаємодії та потенційного рівня ризику, взаємодії з державними службовцями класифікуються наступним чином:

- Високий рівень ризику (інтенсивні взаємодії): державні справи (такі як, лобіювання, взаємодія з урядом/місцевими органами влади), перевірки, що проводяться державними службовцями, судові спори, злиття/поглинання/продаж, інші інвестиції, масштабне фінансування інфраструктури у поєднанні з державними проектами, високоприбуткові бізнес-можливості (включно великі фінансові інвестиції, які можуть вимагати схвалення від державних органів);
- Середній рівень ризику (помірні взаємодії): ділові партнерства та спільні підприємства, регуляторні погодження (включно ліцензії та дозволи), операції з нерухомістю, спонсорство та пожертвування, подарунки та розваги, можливості працевлаштування за рекомендацією;
- Низький рівень ризику (легка взаємодія): зобов'язання перед органами державної влади (наприклад, звітність), залучення третіх сторін, державні тендери.

Перед початком взаємодії з державними посадовими особами слід оцінити ризик конкретної ситуації, віднісши взаємодію до однієї з наведених вище категорій та запровадити один або декілька засобів контролю, рекомендованих Положенням по боротьбі з корупцією: (1) попередній розподіл ролей та обов'язків, (2) належна перевірка та погодження; (3) простежуваність процесів та звітність.

При здійсненні господарської діяльності з державними службовцями та/або політично значущими особами (РЕР) слід проводити належну перевірку всіх зацікавлених сторін (див. пункт 6.1. вище).

Ми зобов'язані не пропонувати та не надавати (прямо чи опосередковано) нічого цінного жодному державному службовцю, включно працівникам державних підприємств, з метою впливу на будь-які їхні дії чи рішення, щоб допомогти Компанії в отриманні чи утриманні бізнесу або спрямувати бізнес до когось.

Ми зобов'язані ніколи не дозволяти, не пропонувати, не дарувати і не обіцяти нічого цінного прямо чи опосередковано державному службовцю з метою впливу на його діяльність.

6.3. Подарунки, розваги та знаки гостинності

Обмін подарунками та розвагами можуть сприяти зміцненню ділових відносин, але деякі подарунки та розваги можуть створювати неналежний вплив (або видимість неналежного впливу). Деякі з них можуть навіть розглядатися як хабарі, що заплямовують репутацію АрселорМіттал як чесного ділового партнера або порушують закон.

З метою врегулювання ризиків, пов'язаних з подарунками, розвагами та діловою гостинністю Товариством запроваджено:

- вказівки щодо порогових значень та критеріїв для затвердження подарунків і розваг, пропонованих працівникам АрселорМіттал і працівникам інших приватних компаній (див. Додаток V Положення по боротьбі з корупцією та Процедуру отримання подарунків і розваг Товариства).
- декларування подарунків та розваг від третіх осіб за допомогою інструменту декларування конфлікту інтересів.
- контроль та затвердження подарунків та розваг, які надаються працівниками АрселорМіттал третьим особам

6.3.1 Подарунки

Подарунки не повинні надаватися без попереднього ознайомлення з місцевим антикорупційним законодавством та Положенням по боротьбі з корупцією.

Не слід пропонувати державним службовцям жодних подарунків та винагород, окрім сувенірної продукції невеликої вартості, за умови, що це не заборонено місцевим законодавством та не має корупційної мети.

Кодекс ділової поведінки забороняє працівникам Товариства пропонувати готівку, подарунки або послуги поза межами звичайного ведення бізнесу (потенційним) клієнтам, їхнім співробітникам/агентам або будь-яким іншим особам, з якими Товариство має (потенційні) договірні відносини.

Працівники Товариства також повинні відмовлятися від подарунків і грошових винагород, які пропонуються/надаються особами, що співпрацюють або прагнуть співпрацювати з АрселорМіттал, такими як (потенційні) постачальники, за винятком сувенірної продукції невеликої вартості.

Прийняття подарунків у грошовій формі від будь-кого заборонено, і від них слід відмовлятися.

У разі отримання подарунків, окрім сувенірної продукції невеликої вартості, та розваг від третіх осіб працівникам Товариства слід їх декларувати за допомогою інструменту декларування конфлікту інтересів.

6.3.2. Розваги та знаки гостинності

Усі ділові розваги та знаки гостинності, які надаються або приймаються працівниками Товариства, не повинні бути непропорційними і повинні бути призначені виключно для сприяння діловим переговорам.

За загальним правилом, ділова гостинність у формі їжі та напоїв є прийнятною, якщо вона відповідає місцевому законодавству, політиці Групи щодо комерційних, загальних та адміністративних витрат, проводиться розумно рідко і, наскільки це можливо, на взаємній основі.

З огляду на більш жорсткі обмеження, які застосовуються до державних службовців, Товариство може оплачувати або відшкодовувати державним службовцям розумні витрати на проїзд і проживання або витрати, безпосередньо пов'язані з:

- просуванням, демонстрацією або поясненням продукції або послуг АрселорМіттал; або
- врегулюванням спору або потенційної розбіжності; або
- укладенням або виконанням контракту між компанією Групи АрселорМіттал та урядом, який представляє державний службовець.

Оплата або відшкодування витрат на ділові розваги та гостинність має бути дозволена місцевим законодавством та будь-яким іншим застосовним законодавством і підлягає попередньому письмовому погодженню відповідно до порядку встановленому Положенням по боротьбі з корупцією.

Слід уникати готівкових платежів або добових, а відшкодування представницьких витрат слід виплачувати державній установі або агентству, а не безпосередньо державному службовцю.

Члени сімей державних службовців не можуть бути запрошені на такі заходи. Якщо член сім'ї все ж таки супроводжує відповідну особу на заході, Товариство не оплачує і не відшкодовує жодних витрат такого члена сім'ї.

Більше інформації про ліміти та інші критерії, запроваджені Товариством для визначення прийнятності подарунків, розваг та знаків

гостинності, можна знайти в Положенні по боротьбі з корупцією та Процедурі отримання подарунків і розваг Товариства.

6.4. Конфлікт інтересів

Ми завжди повинні діяти в інтересах компанії АрселорМіттал та уникати будь-яких ситуацій, в яких наші особисті інтереси конфліктують або можуть потенційно конфліктувати з нашими зобов'язаннями перед Компанією. Ми не повинні, безпосередньо або через членів нашої сім'ї чи осіб, які проживають разом з нами або з якими ми пов'язані, або будь-яким іншим чином, мати будь-які фінансові інтереси, які можуть вплинути на виконання нами своїх обов'язків:

- мати будь-які фінансові інтереси, які можуть вплинути на виконання наших обов'язків, або
- отримувати будь-яку фінансову вигоду від будь-якого контракту між Компанією та третьою стороною, де ми маємо можливість впливати на рішення, які прийняті щодо цього контракту; або
- намагатися вплинути на будь-яке рішення Компанії щодо будь-якого питання з метою отримання прямої чи опосередкованої особистої вигоди.

Ми повинні інформувати нашого керівника та/або юридичний відділ та/або відділ комплаенсу про будь-які ділові, фінансові або інші інтереси, які можуть бути або можуть сприйматися як конфлікт або такі, що потенційно можуть суперечити виконанню нами наших обов'язків, шляхом подання відповідної декларації. Якщо керівник після консультацій з відділом комплаенсу та керівництвом вважає, що такий конфлікт інтересів існує або може існувати, він/вона повинен(на) вжити заходів, які є виправданими за даних обставин.

У Товаристві введено з дію Процедуру щодо конфліктів інтересу, яка встановлює порядок декларування конфлікту та передбачає щорічне подання декларацій про наявність або відсутність конфлікту інтересів певними категоріями працівників Товариства.

Метою такого обов'язкового декларування є підвищення прозорості щодо потенційних конфліктів інтересів працівників АрселорМіттал, а в разі виникнення такого конфлікту - ефективне і своєчасне його врегулювання.

6.5. Благодійна та спонсорська діяльність

Товариство може здійснювати благодійну та спонсорську діяльність у разі відсутності заборон, встановлених законодавством та внутрішніми документами Товариства.

З метою мінімізації корупційних ризиків, пов'язаних з благодійними та спонсорськими внесками застосовуються наступні заходи контролю:

- проведення належної комплексної юридичної перевірки для забезпечення повної відповідності застосованому законодавству, особливо антикорупційному, та вимогам, визначенням у п. 5.6. Положення по боротьбі з корупцією;
- належне письмове схвалення значних внесків та спонсорської допомоги (див. пункт 5.6. та Додаток VII Положення по боротьбі з корупцією).

7. Оцінка корупційних ризиків у діяльності Товариства

Оцінка корупційних ризиків проводиться відповідно до Процедури оцінки комплаєнс-ризиків АрселорМіттал не рідше, ніж один раз на три роки.

8. Належний нагляд, контроль та моніторинг за дотриманням Антикорупційної програми; оцінка результатів здійснення передбачуваних нею заходів

Моніторинг та тестування заходів контролю, прийнятих для зменшення та управління ризиками хабарництва та корупції, здійснюється відповідно до Положення про моніторинг та тестування в сфері комплаєнсу.

9. Регулярне звітування перед засновниками (учасниками) Товариства

Звітування проводиться двічі на рік шляхом підтвердження відповідності діяльності Товариства вимогам Положення по боротьбі з корупцією, в рамках процесу сертифікації відповідності АрселорМіттал, та передбачає надання відповідної інформації щодо оцінки ризиків, процесів та заходів контролю.

10. Права і обов'язки засновників (учасників) Товариства у зв'язку із запобіганням і протидією корупції у діяльності Товариства

Засновники (учасники) Товариства мають право:

- надавати пропозиції щодо удосконалення цієї Антикорупційної програми;
- звертатися до Уповноваженого за консультаціями та роз'ясненнями щодо виконання цієї Антикорупційної програми, інших внутрішніх документів Товариства стосовно запобігання корупції, антикорупційного законодавства;
- отримувати від Уповноваженого рекомендації щодо подальших дій у разі, якщо заплановані дії або рішення (правочини) можуть бути джерелом корупційних ризиків.

Засновники (учасники) Товариства зобов'язані:

- дотримуватися вимог застосовних законів про запобігання корупції і хабарництву, політик і процедур, які формують Комплаєнс Програму АрселорМіттал, а також цієї Антикорупційної програми;
- утримуватися від поведінки, яка може бути розціненою як готовність вчинити корупційне правопорушення, пов'язане з діяльністю Товариства;
- невідкладно інформувати Уповноваженого та/або інших осіб, визначених Політикою інформування керівництва про порушення, про випадки підбурення до вчинення корупційного правопорушення, пов'язаного з діяльністю Товариства, а також про випадки вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень іншими працівниками Товариства або іншими особами.

11. Права і обов'язки працівників Товариства у зв'язку із запобіганням і протидією корупції у діяльності Товариства

Працівники Товариства мають право:

- надавати пропозиції щодо удосконалення цієї Антикорупційної програми;
- звертатися до Уповноваженого за консультаціями та роз'ясненнями щодо виконання цієї Антикорупційної програми, інших внутрішніх документів Товариства стосовно запобігання корупції, антикорупційного законодавства;
- отримувати від Уповноваженого рекомендації щодо подальших дій у разі, якщо заплановані дії або рішення (правочини) можуть бути джерелом корупційних ризиків.

Працівники Товариства зобов'язані:

- дотримуватися вимог застосовних законів про запобігання корупції і хабарництву, політик і процедур, які формують Комплаєнс Програму АрселорМіттал, цієї Антикорупційної програми та прийнятих на її виконання внутрішніх документів Товариства;
- проходити обов'язкове навчання Кодексу ділової поведінки та Положенню по боротьбі з корупцією (якщо застосовно) в порядку та у терміни передбачені Комплаєнс Програмою АрселорМіттал;
- виконувати свої трудові/посадові (договірні) обов'язки з урахуванням законних інтересів Товариства;
- не вчиняти та не брати участі у вчиненні корупційних правопорушень, пов'язаних з діяльністю Товариства;
- утримуватися від поведінки, яка може бути розціненою як готовність вчинити корупційне правопорушення, пов'язане з діяльністю Товариства;
- невідкладно інформувати Уповноваженого та/або інших осіб, визначених Політикою інформування керівництва про порушення, про випадки підбурення до вчинення корупційного правопорушення, пов'язаного з діяльністю Товариства, а також про випадки вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень іншими працівниками Товариства або іншими особами;
- невідкладно інформувати в порядку, визначеному Процедурою щодо конфліктів інтересу про виникнення реального/

потенційного конфлікту інтересів; вживати заходів для запобігання та врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів; не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів;

- забезпечувати реалізацію цієї Антикорупційної програми та невідкладно інформувати Уповноваженого про випадки її порушення.

12. Права і обов'язків Уповноваженого як посадової особи, відповідальної за запобігання корупції, та підпорядкованих йому працівників (у разі їх наявності)

З метою належного дотримання правил, стандартів і процедур щодо протидії та запобігання корупції у діяльності ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», наказом керівника Товариства призначається Уповноважений. Вимоги до особи, яка може бути призначеною Уповноваженим, встановлюються Законом України «Про запобігання корупції».

До виконання своїх функцій Уповноважений може залучати працівників підпорядкованого йому структурного підрозділу (у разі утворення такого структурного підрозділу), а також інших працівників компанії шляхом надання їм усих та письмових доручень та здійснення контролю за їх виконанням.

Уповноважений при здійсненні своїх функцій є незалежним. Втручання у діяльність Уповноваженого з боку посадових осіб усіх рівнів, працівників, представників, ділових партнерів Товариства, а також інших осіб не допускається. Під втручанням слід розуміти:

- відмову в наданні Уповноваженому інформації, документів, доступу до інформації та документів, право на отримання яких має Уповноважений;
- будь-який вплив на прийняття Уповноваженим рішень та вчинення дій, який здійснюється поза межами повноважень органу управління/особи, що вчиняє вплив, передбачених законодавством, статутом Товариства, рішеннями органів управління або внутрішніми документами Товариства;
- дії/бездіяльність, які спричиняють обмеження або порушення прав Уповноваженого, та/або перешкоджають виконанню посадових обов'язків Уповноваженим;

- покладення на Уповноваженого обов'язків, надання доручень з питань, що не належать або виходять за межі його повноважень, та обмежують виконання ним посадових обов'язків.

Обов'язки Уповноваженого:

- виконувати свої обов'язки неупереджено;
- за потреби, організовувати підготовку, розробку і впровадження внутрішніх документів Товариства з питань формування та реалізації цієї Антикорупційної програми;
- не рідше, ніж один раз на три роки, організовувати проведення періодичного оцінювання корупційних ризиків у діяльності Товариства;
- забезпечувати здійснення нагляду, контролю та моніторингу за дотриманням цієї Антикорупційної програми, застосованого антикорупційного законодавства;
- проводити оцінку результатів здійснення заходів, передбачених Антикорупційною програмою;
- координувати структурні підрозділи Товариства щодо підготовки, виконання та контролю за виконанням заходів, передбачених цією Антикорупційною програмою;
- за потреби, надавати підрозділам і окремим працівникам Товариства роз'яснення та індивідуальні консультації з питань застосування антикорупційних стандартів і процедур, реалізації цієї Антикорупційної програми та виконання вимог антикорупційного законодавства;
- інформувати керівника Товариства про факти, що можуть свідчити про вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень та інших порушень вимог Закону України «Про запобігання корупції» (далі - Закон), посадовими особами всіх рівнів, працівниками, представниками Товариства;
- здійснювати співпрацю з викривачами, включно:
  - інформувати викривачів про їхні права та обов'язки, передбачені Законом, а також про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування повідомленої ними інформації;
  - забезпечувати дотримання їх прав та гарантій захисту.
- виконувати інші обов'язки, передбачені Законом та/або цією Антикорупційною програмою.

Права Уповноваженого:

- звертатися до засновників (учасників), керівника, органів управління Товариства з питань реалізації своїх повноважень та виконання посадових обов'язків;
- ініціювати проведення нарад з питань запобігання та виявлення корупції, виконання цієї Антикорупційної програми;
- брати участь у засіданнях робочих груп та комісій Товариства з питань, що належать до компетенції Уповноваженого;
- мати з урахуванням обмежень, встановлених законом, доступ до документів та інформації, розпорядником яких є Товариство, які необхідні для виконання покладених на нього обов'язків, робити чи отримувати їх копії;
- отримувати доступ до наявних у Компанії електронних засобів зберігання і обробки даних, які необхідні для виконання покладених на нього обов'язків, та у разі необхідності вимагати оформлення відповідних даних на паперовому носії;
- здійснювати обробку інформації, у тому числі персональних даних, з дотриманням законодавства про доступ до персональних даних;
- витребувати від інших структурних підрозділів Компанії інформацію, документи або їх копії, у тому числі ті, що містять інформацію з обмеженим доступом (крім державної таємниці), які необхідні для виконання покладених на нього обов'язків;
- ініціювати проведення перевірок з підстав, передбачених Законом та цією Антикорупційною програмою;
- ініціювати проведення внутрішніх розслідувань у зв'язку з можливим порушенням Закону та цієї Антикорупційної програми;
- брати участь у проведенні внутрішніх розслідувань, які проводяться згідно з цією Програмою;
- вносити керівнику Компанії подання про притягнення до дисциплінарної відповідальності осіб, винних у порушенні Закону України «Про запобігання корупції», цієї Програми;
- проходити періодичне підвищення кваліфікації у сфері запобігання і протидії корупції;
- інші права, передбачені Законом, Антикорупційною програмою, іншими внутрішніми документами Товариства.

13.Періодичне підвищення кваліфікації працівників у сфері запобігання і протидії корупції

Всі працівники Товариства обов'язково проходять навчання Кодексу ділової поведінки АрселорМіттал, окрім розділу якого присвячені заходам запобігання і виявлення корупції, з періодичністю кожні три роки.

Крім того, працівники, які під час виконання своїх трудових обов'язків потенційно мають більший ризик зіткнення з корупцією/хабарництвом через займану посаду або специфіку виконуваної роботи (наприклад, керівники, працівники відділів закупівлі, маркетингу та продажів, логістики, фінансів, взаємодії з державними органами, тощо) додатково обов'язково проходять навчання Положенню по боротьбі з корупцією, з періодичністю кожні три роки.

14.Інформування про порушення або факт підбурення до вчинення правопорушення

Працівники Товариства можуть повідомити про факт підбурення їх до вчинення корупційного правопорушення або про вчинені іншими працівниками чи особами корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення особисто звернувшись до Уповноваженого або через канали інформування про порушення, затверджені Політикою інформування керівництва про порушення, включно [канал повідомлення про порушення](#).

15.Захист працівників, які повідомили інформацію про правопорушення

Політика АрселорМіттал полягає в тому, щоб не допустити помсти за добросовісне повідомлення про порушення. Відповідно компанія вживатиме необхідних заходів для захисту осіб, які добросовісно повідомили про порушення через канали компанії для інформування, від будь-якої помсти. Рівень захисту визначається застосовним національним законодавством.

16.Порядок вжиття заходів реагування

Всі повідомлення про факти вчинення або підбурення до вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, що надійшли безпосередньо до Уповноваженого або через інші канали інформування про порушення, зазначені у пункті 14 цієї Антикорупційної програми, повинні розглядатися та розслідуватися відповідно до Порядку розгляду скарг у терміни, встановлені

застосовним законодавством України.

Якщо за результатами проведеного розслідування, факт вчинення правопорушення підтверджиться, Товариство вживатиме всіх необхідних коригуючих заходів щоб гарантувати неможливість повторення такого правопорушення у майбутньому, включно, але не обмежуючись: зміна політики та правил для запобігання майбутніх збитків та/або вжиття дисциплінарних заходів.

17.Застосування заходів дисциплінарної відповідальності

До працівників, що вчинили шахрайство, хабарництво або інші корупційні чи пов'язані з корупцією правопорушення, застосовуються заходи дисциплінарної відповідальності, включно призупинення або розірвання трудового договору, відповідно до чинного законодавства та внутрішніх політик Товариства.

18.Конфіденційність

Повідомлення про порушення і звіти, складені за результатами проведених розслідувань, мають розглядатися з дотриманням повної конфіденційності. Інформація може бути розкрита працівникам або третім особам лише якщо їм цю інформацію потрібно знати для проведення розслідування.

Усі особи, залучені до процесу розгляду повідомень про порушення, зберігатимуть у суворій таємниці зміст повідомлень відповідно до чинного законодавства.

У випадках, коли застосовним законодавством передбачено обов'язок передавати інформацію до державних органів влади, що відповідають за притягнення до відповідальності за скоені правопорушення, або з інших причин, таке розкриття інформації здійснюється із дотриманням порядку, затвердженого Політикою інформування керівництва про порушення.

19.Внесення змін

За необхідності в цю Антикорупційну програму можуть вноситися зміни та доповнення відповідно до діючого у Товаристві порядку затвердження внутрішніх документів та із дотриманням вимог застосованого антикорупційного законодавства України.